

**Návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľuboša Blahu na
doplnenie návrhu uznesenia k prebiehajúcemu konfliktu v Náhornom
Karabachu**

(parlamentná tlač 322)

Návrh uznesenia sa dopĺňa bodmi F, G, H, I a J:

F. odsudzuje

azerbajdžanský vojenský útok proti arménskemu obyvateľstvu v regióne Náhorného Karabachu;

G. so znepokojením vníma

informácie o prítomnosti islamistických džihádistov, ktorí vraždia v Náhornom Karabachu nevinných ľudí;

H. vyzýva

Tureckú republiku, aby bezodkladne prestala s akoukoľvek podporou azerbajdžanského vojenského útoku;

I. varuje

pred moslimským expanzionizmom, ktorý by v regióne mohol vyústiť k ďalšiemu vyhladzovaniu nášho bratského kresťanského arménskeho národa;

J. vyjadruje

solidaritu s arménskym obyvateľstvom v regióne Náhorný Karabach, ako aj so všetkými nevinnými obeťami tohto konfliktu.

Podpis:

Odôvodnenie:

Predmetné doplnenia uznesenia vyplývajú z argumentácie členov arménskej komunity žijúcich na Slovensku, s ktorými sa predkladateľ v kľúčových bodoch stotožňuje a uvádza ich v znení listu, ktorý táto komunita poslala poslancom NR SR:

„My, občania Slovenskej republiky a zároveň členovia komunity Arménov žijúcich na Slovensku

a ich priatelia sa na Vás obraciame so žiadosťou o odsúdenie vojnových zločinov, ktoré podľa oficiálnych záverov vyšetrovania medzinárodných organizácií HRW a AI pácha na civilnom obyvateľstve neuznanej Republiky Arcach (Náhorný Karabach) azerbajdžanská armáda s priamou podporou Turecka a žoldnierov z rôznych teroristických organizácií dislokovaných v Sýrii, Líbyi, Pakistane a v Iraku, operujúcich pod kontrolou Ankary. Všetky dôkazy uvádzame v prílohách.

Zároveň vás žiadame o prijatie rezolúcie NR SR podporujúcej Republiku Arcach minimálne zo šiestich dôvodov:

1. Republika Arcach je už takmer 30 rokov (od 1.9.1992) de facto nezávislá, má vybudované a časom preverené všetky atribúty štátu, vymedzené územie, štátne symboly, trvalo žijúce obyvateľstvo, ústavu, prezidenta, zákonodarnú, výkonnú a súdnu moc a všetky ďalšie orgány.
2. Náhorný Karabach (Republika Arcach), ktorý Josif V. Stalin násilím a proti vôli väčšinového arménskeho obyvateľstva (94,4%) na 70 rokov pričlenil k Azerbajdžanskej SSR, nikdy nebol súčasťou nezávislého Azerbajdžanu.
3. Arcach je kontinuálne obývaný Arménmi vyše 2000 rokov. Napriek enormnej snahe Hejdara Alieva, otca súčasného azerbajdžanského prezidenta, sa tento pomer nepodarilo zmeniť v neprospech Arménov ani počas spomínaných 70 rokov. Do roku 1989 sa mu podarilo vyhnať časť Arménov z Karabachu a tak sa ich počet znížil z pôvodných 94,4% na 77%. Existencia mnohých kresťanských pamiatok, vrátane najstarších kostolov na svete sú dôkazom, že Arcach nikdy v histórii nemal nič spoločné s Azerbajdžanom.
4. Obyvatelia Republiky Arcach využili svoje legitímne právo národa na sebaurčenie a počas rozpadu Sovietskeho zväzu vyhlásili nezávislosť strikne v súlade s medzinárodným a vnútroštátnym právom. Republika Arcach je preto plnohodnotným nezávislým štátom už takmer 30 rokov a jeho neuznanie malo čisto politické a geopolitické dôvody, nie právne.
5. Odvolávanie sa súčasného Azerbajdžanu na právo na územnú celistvosť je zavádzajúce, nakoľko Náhorný Karabach bol súčasťou dnes už neexistujúcej Azerbajdžanskej SSR a nikdy sa nestal časťou nezávislého Azerbajdžanu, keďže vyhlásil nezávislosť, ktorú jeho obyvatelia potvrdili v referende 10.12.1991.
6. Azerbajdžanská vláda zorganizovala masakry Arménov v Sumgaite (25-27.2.1988), Kirovabade (23.11.1988), Baku (12.-19.1.1990), v Maraghe (10.4.1992). V dnešných dňoch Azerbajdžanci pokračujú v páchaní vojnových zločinov na Arménoch a cielene bombardujú

civilistov. Je preto evidentné, že návrat obyvateľov Republiky Arcach pod gesciu Azerbajdžanu, by znamenal ich istú smrť alebo vyhnanie z vlasti.

Na strane Azerbajdžanu dnes dokázateľne bojujú tureckí dôstojníci, vrátane generálov, príslušníci tureckých špeciálnych jednotiek, či žoldnieri z teroristických organizácií pôsobiaci pod záštitou Ankary, ktorých spolu s príslušníkmi menšín žijúcich v Azerbajdžane posielajú do prvej línie.

Kým Azerbajdžanu a Turecku ide o získanie územia a plnenie geopolitických cieľov (neskrývaná a verejne proklamovaná doktrína panturkizmu a panislamizmu), pre Arménov je to existenčný zápas o prežitie v ich historickej vlasti, odkiaľ nemajú kam odísť.

Týmto otvoreným listom a informáciami v ňom chceme apelovať na Vás, ako na zástupcu demokracie, ľudských a občianskych práv.

Azerbajdžan s podporou Turecka útočí na civilistov Republiky Arcach už druhý mesiac, od 27.9.2020, čím priamo ohrozuje ich životy a existenciu. Azerbajdžanské vojenské sily denne bombardujú civilné ciele, domy, nemocnice, kostoly, divadlá, školy, škôlky, dokonca cielene bombardovali už aj pôrodnicu a budovy, kde sa skrývajú ženy a deti. Dňa 30.10.2020 arménsky úrad na ochranu ľudských práv oficiálne informoval o 141 zranených a 44 civilných obetiach, vrátane malých detí.

(...)

Azerbajdžan dokázateľne štyrikrát porušil prímerie iniciované Ruskom, Francúzskom, Spojenými štátmi, teda všetkými predsedníckymi štátmi Minskej skupiny, ktorá má mandát OBSE na urovanie konfliktu. Azerbajdžan porušil aj prímerie dohodnuté v Ženeve Minskou skupinou 30.10.2020.

Medzinárodné organizácie a zahraniční novinári denne informujú o tom, že Azerbajdžan používa zakázané zbrane, najmä kazetové bomby a cieľi na civilné obyvateľstvo s úmyslom spôsobiť mu dlhodobé a trvalé následky. Množstvo reportáží priamo z Arcachu priniesli aj českí a slovenskí novinári. Mučenie, stínanie hláv civilistom a vojenským zajatcom je na dennom poriadku. Azerbajdžanskí vojaci tieto svoje činy natáčajú, zverejňujú na sociálnych sieťach a prostredníctvom mobilných telefónov obetí posielajú ich príbuzným.

Počas domobrany zahynuli tisíce arménskych vojakov. Časť civilného obyvateľstva Náhorného Karabachu bola nútená opustiť svoje neustále bombardované mestá a dediny. Svojich najbližších museli zanechať v bojových líniách a sami dennodenne čelia neistote a sú pod reálnou hrozbou straty domova a života.

Azerbajdžan už použil aj chemické zbrane. Zaútočil bielym fosforom na lesy pri Stepanakerte, kde sa skrývajú civilisti pred bombardovaním a vyvolal lesné požiare. Dnes, viac ako kedykoľvek predtým, si právo na život a bezpečnosť obyvateľov Náhorného Karabachu vyžaduje naliehavé a jednoznačné kroky medzinárodného spoločenstva. Niektoré celoštátne a miestne parlamenty, uvedomujúc si svoju zodpovednosť za potlačenie agresie Turecka a Azerbajdžanu ako aj nevyhnutnosť priznania práva na sebaurčenie obyvateľov Náhorného Karabachu, ako jedinú možnú bezpečnostnú záruku ich práva na život, prijali rezolúcie. (...)

Je nesmierne dôležité vyslať signál verejnosti celého Slovenska a diktatúram v Azerbajdžane a Turecku, že kresťansko-demokratické hodnoty a životy ľudí majú pre slovenských politikov prioritu.

Slovensko sa vždy vedelo v kritických chvíľach postaviť na stranu spravodlivosti a práva. Svedčí o tom aj rezolúcia NR SR z 30.11.2004 odsudzujúca osmanskú vládu za genocídu spáchanú na Arménoch počas prvej svetovej vojny. Mlčanie sveta v súčasnosti opäť zabíja a konanie Azerbajdžanu v Arcachu, kde stihol zbombardovať polovicu civilnej infraštruktúry a zahynulo tisíce ľudí spĺňa definíciu genocídy.

S ohľadom na spomínané skutočnosti a všetky dôkazy uvedené v prílohách žiadame o prijatie rezolúcie NR SR a navrhujeme nasledujúce znenie:

Návrh na prijatie uznesenia NR SR k zastaveniu agresie Azerbajdžanu voči obyvateľom Republiky Arcach.

Vzhľadom na to že,

- Republika Arcach je domovinou a životne dôležitým priestorom pre Arménov žijúcich na území

Južného Kaukazu vyše 2000 rokov,

- v roku 1921 bol rozhodnutím Josifa V. Stalina Náhorný Karabach (Republika Arcach) svojvoľne

pričlenený k Azerbajdžanskej sovietskej socialistickej republike, ignorujúc pritom demografický obraz

územia,

- vedenie Azerbajdžanskej sovietskej socialistickej republiky neurobilo nič pre rozvoj spoločenského,

kultúrneho a ekonomického života v regióne. Naopak počnúc dvadsiatimi rokmi 20-teho storočia až do pádu

Sovietskeho zväzu realizovali politiku systematických etnických čistiek,

- obyvatelia Republiky Arcach v súlade s vtedajším sovietskym a medzinárodným právom vyhlásili

dňa 2. septembra 1991 svoju nezávislosť a potvrdili ju v referende dňa 10. decembra toho istého roku,

- Arméni žijúci v Azerbajdžane opakovane čelili organizovaným masakrám v mestách Sumgait, Kirovabad, Baku a Maragha. Na území Azerbajdžanskej republiky preto nemožno zaručiť ich bezpečnosť a právo na život,

- demokraticky zvolené orgány Náhorného Karabachu od získania nezávislosti zaručili bezpečnosť,

- sociálnu, kultúrnu a ekonomickú prosperitu všetkých obyvateľov Náhorného Karabachu,
- Azerbajdžan zahájil 27. septembra 2020 ofenzívu s cieľom získať kontrolu nad Republikou Arcach a kontinuálne porušuje medzinárodné právo a útočí na civilné ciele,
 - účasť Turecka a ním najatých militantov zo Sýrie, Líbye, Iraku a Pakistanu, ohrozuje existenciu národov regiónu a narušuje možné spolunažívanie, čo vedie k ďalšej eskalácii konfliktu,
 - Azerbajdžan a Turecko vydali ultimátum, na základe ktorého trvajú na tom, že prímerie bude ustanovené buď kapituláciou alebo úplnou okupáciou Republiky Arcach,
 - Azerbajdžan a Turecko naďalej odmietajú výzvy medzinárodného spoločenstva na zastavenie paľby,
 - podľa Charty OSN, Všeobecnej deklarácie ľudských práv, medzinárodných dohôd o občianskych a politických právach a ďalších základných dokumentov týkajúcich sa zásad slobody, demokracie a ľudských práv,

Národná rada Slovenskej republiky

- uznáva právo na sebaurčenie Arménov Náhorného Karabachu ako jedinú záruku ich bezpečnosti,
- uznáva nezávislosť republiky Náhorný Karabach,
- odsudzuje vojenský útok Azerbajdžanu, ktorý je v rozpore s vojenským prímerím z roku 1994,
- odsudzuje akýkoľvek vonkajší zásah, najmä vojenskú a politickú podporu Turecka Azerbajdžanu,
- podporuje vytváranie mierového procesu, ktorý zohľadňuje práva na stabilné a spravodlivé nažívanie všetkých národov regiónu Kaukazu.

S úctou,

Občania Slovenskej republiky, členovia arménskej komunity žijúcej na Slovensku a ich priatelia.“